T-9

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćen tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 74. sjednici, održanoj 28.03.2025. godine, donosi

ZAKLJUČAK

I

Prihvata se Informacija o stanju bezbjednosti na području Zeničko-dobojskog kantona za 2024. godinu, broj: 08-01-01/2-03-1-439/25 od 06.03.2025.godine.

II

Informacija o stanju bezbjednosti iz tačke I ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02- 03-6191 /25
Datum, 28.03.2025. godine
Zenica

PREMIJER
Nezir Pivić

DOSTAVLJENO:
1x Ministarstvo unutrašnjih poslova,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
Z E N I C A

INFORMACIJA

o stanju bezbjednosti na području Zeničko-dobojskog kantona za 2024. godinu

Zenica, mart, 2025. godine

UVODNI DIO

Informacija o stanju bezbjednosti tokom 2024. godine, izrađena je na osnovu statističkih pokazatelja dostavljenih od strane organizacionih jedinica Ministarstva na području Kantona

Rad Ministarstva unutrašnjih poslova i njegovih organizacionih jedinica se odvijao u skladu sa ovlaštenjima propisanim zakonima i podzakonskim aktima.

Posebna pažnja je bila posvećena zakonitom radu, zakonitoj primjeni policijskih ovlaštenja, te profesionalnom i korektnom odnosu policije prema građanima, uz maksimalno poštivanje međunarodnih propisa i standarda o ljudskim pravima.

Prioritet u radu Ministarstva tokom 2024. godine je bilo postizanje lične i imovinske sigurnosti građana Zeničko-dobojskog kantona što podrazumijeva sprječavanje i otkrivanje svih vrsta krivičnih djela, te identifikaciju i procesuiranje izvršilaca istih, sa ciljem smanjenja ukupne stope kriminaliteta, zatim očuvanje i sprječavanje narušavanja javnog reda i mira i činjenja prekršaja iz oblasti Zakona o javnom redu i miru Zeničko-dobojskog kantona, poduzimanje mjera i radnji na osiguranju javnih skupova i sprječavanje nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim manifestacijama, kao i osiguranje uvjeta za normalno i sigurno odvijanje saobraćaja na putevima na području Kantona, kroz poduzimanje mjera i radnji na smanjenju broja saobraćajnih nezgoda sa smrtnim posljedicama i teže povrijeđenim licima, poduzimanje mjera i radnji na identifikaciji vozača motornih vozila koji načinom upravljanja vozilima predstavljaju opasnost za sve učesnike u saobraćaju, te kroz osavremenjavanje i iznalaženje novih metoda i načina evidentiranja i dokazivanja prekršaja u saobraćaju postavljanjem video nadzora na saobraćajnicama, kao i korištenje savremenih tehničkih dostignuća kontrole brzine kretanja motornih vozila.

Ministarstvo je postupalo u skladu sa strategijama usvojenim na državnom nivou, kao što su Državna strategija za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, Državna strategija za borbu protiv terorizma, Državna strategija za borbu protiv nasilja nad djecom, Državna strategija u oblasti borbe protiv trgovine ljudima, itd.

Cjelokupna aktivnost Ministarstva se odvijala u saradnji sa drugim nadležnim organima i institucijama i u svom operativnom radu Ministarstvo je u potpunosti bilo usmjereno ka eliminisanju svih pojava koje narušavaju ili bi mogle narušiti bezbjednosnu situaciju.

U realizaciji zadataka Ministarstvo je ostvarilo dobru saradnju sa drugim agencijama za sprovođenje zakona (FMUP, SIPA, MUP RS, MUP-ovi drugih kantona itd), zatim sa Tužilaštvom BiH, Federalnim i Kantonalnim tužilaštvom, Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove, Kazneno popravnim zavodom Zenica, Ministarstvom za pravosuđe i upravu, Ministarstvom zdravstva, te drugim ministarstvima i kantonalnim upravama.

Također je ostvarena dobra saradnja i sa međunarodnim agencijama i organizacijama koje djeluju u BiH, a prije svega sa OSCE-om, ICITAP-om, Interpol-om, EUFOR-om, UNICEF-om itd.

U saradnji sa Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove poduzimane su mjere i aktivnosti na kontroli prometa roba, aktivnosti na kontroli bespravne sječe šume, kontroli rada ugostiteljskih objekata, a pružane su i asistencije kantonalnim inspektorima.

U okviru borbe protiv organizovanog kriminaliteta i korupcije službenici MUP-a ZDK su nadležnom Kantonalnom tužilaštvu ZDK podnijeli 16 izvještaja o počinjenom krivičnom djelu protiv 20 fizičkih lica, kao i 156 izvještaja o poduzetim mjerama i radnjama, te je uzeto 413 pismenih izjava na zapisnik.

Ministarstvo je u toku 2024. godine poduzimalo posebne akcije radi poboljšanja stanja bezbjednosti, samostalno ili u saradnji sa drugim policijskim agencijama, pri čemu se naročito mogu izdvojiti akcije "Meta II" i "Meta III".

Tokom 2024. godine ukupno su zaprimljene 183 pritužbe na rad policijskih službenika, od kojih je u potpunosti okončano 158, dok je 25 pritužbi u fazi rada ili u fazi razmatranja kod Ureda za pritužbe javnosti.

Od ukupnog broja podnesenih pritužbi, od strane građana, pravnih lica i drugih subjekata je podnesena 121 pritužba, a 62 pritužbe su podnesene od strane rukovodećih policijskih

službenika organizacionih jedinica Uprave policije ovog Ministarstva.

Od ukupnog broja podnesenih pritužbi, 151 pritužba se odnosi na rad protiv 206 policijskih službenika, a 32 pritužbe se odnose na rad organizacionih jedinica u sastavu Uprave policije MUP-a ZDK.

Ukupno je suspendovanih 19 policijskih službenika, odnosno u ovom izvještajnom periodu 8 policijskih službenika

Ukupno je riješeno 158 pritužbi na način kako slijedi:

- 34 pritužbe su ocijenjene "osnovanim", a istima je obuhvaćeno 42 policijska službenika, gdje je utvrđeno da je 17 policijskih službenika počinilo teže povrede službene dužnosti, dok je 25 policijskih službenika počinilo lakše povrede službene dužnosti,
- 8 pritužbi je ocijenjeno kao "neosnovane",
- 28 pritužbi je ocijenjeno "bez dovoljno dokaza",
- 3 pritužbe su ocijenjene kao "oslobađajuće",
- za 79 pritužbi je zauzet stav da se "ne vrše dalje provjere",
- za jednu pritužbu je utvrđeno da je „obustava",
- 3 pritužbe ocijenjene kao „odustanak od pritužbe",
- jedna pritužba je ocijenjena kao „povlačenje",
- za jednu pritužbu je utvrđeno da je nastupila zastara za vođenje disciplinskog postupka.

U izvještajnom periodu, policijski službenici Ministarstva su kontinuirano pratili i koordinirali aktivnosti policijskih stanica na obezbjeđenju javnih skupova sportskog, kulturnog, vjerskog i drugog karaktera, te se u slučajevima značajnijih javnih skupova neposredno uključivali u planiranje, koordinaciju i obezbjeđenje istih. U tom smislu, izvršeno je obezbjeđene međunarodne utakmice fudbalske reprezentacije Bosne i Hercegovine, utakmice domaćeg prvenstva i kupa, kao i kulturno-sportske manifestacije na području Zeničko - dobojskog kantona (Zenica Summer Fest, Visočko ljeto i dr).

Ministarstvo je također poduzimalo aktivnosti na kontroli kretanja i boravka ilegalnih migranata i suzbijanju činjenja krivičnih djela i prekršaja javnog reda i mira od strane ove populacije.

U oblasti poslova kontradiverzione zaštite, izvršeno je 346 KDZ pregleda, 10 KDZ vještačenja, 5 KDZ intervencija, te je postupano po 3 anonimne dojave. KDZ pregledi su se uglavnom odnosili na: preglede povodom redovnih i vanrednih sjednica Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, preglede prostora gdje se održavaju kulturne, vjerske, zabavne i sportske manifestacije, i dr. KDZ intevencije su se odnosile na izuzimanja ručnih bombi u Zenici, Žepču i Visokom.

Radi poboljšanja stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja, zbog počinjenih krivičnih djela i prekršaja u saobraćaju, sankcionirana su ukupno 89442 učesnika u saobraćaju, te su poduzete akcije pojačane kontrole učesnika u saobraćaju sa akcentom na slijedeće: kontrola tehničke ispravnosti motornih vozila posebno tehnička ispravnost teretnih vozila i vozila kojima se vrši javni prevoz, kontrola prisustva alkohola u organizmu vozača, kontrola provjere važnosti registracije vozila i potvrde o registraciji, kontrola kretanja pješaka i obaveza vozača prema pješacima, kontrola motornih vozila sa akcentom na posjedovanje i korištenje zimske opreme, kontrola mopeda, lakih motocikla i motocikla, kontrola korištenja mobilnog telefona za vrijeme vožnje, kontrola učesnika u saobraćaju akcija „Lijevak", kontrola učesnika u saobraćaju sa inostranim registarskim oznakama i obaveza provjere vozača u evidenciji prekršaja registrovanih stacioniranim radarom (stranci), kontrola vozača-povratnika u činjenju težih prekršaja koji u registru novčanih kazni imaju dug u većem novčanom iznosu sa preporukom za oduzimanje sredstva izvršenja prekršaja (motornog vozila), upravljanje vozilom prije sticanja prava na upravljanje, te upravljanje vozilom bez važeće registracije.

Radarski sistemi instalirani na području Zeničko-dobojskog kantona (stacionarni i mobilni) su tokom 2024. godine evidentirali ukupno 30141 prekršaj prekoračenja dozvoljene brzine kretanja vozila, čija je moguća naplativost 2.222.550,00 KM. Uređaj za mjerenje brzine

kretanja motornih vozila, "Ekin Patrol G2", takozvani "Presretač", je tokom 2024. godine, radeći na putevima na području Zeničko-dobojskog kantona, evidentirao ukupno 4777 prekršaja prekoračenja dozvoljene brzine kretanja.

Tokom 2024. godine, koristeći LPR kamere povezane u sistem video nadzora saobraćajnica, na području grada Zenice je izrađeno 65.665 fotografija vozila, te su nakon njihove obrade počinioci prekršaja sankcionirani izdavanjem prekršajnih naloga ili pokretanjem prekršajnih postupaka.

U okviru normativno pravnih aktivnosti Ministarstva, na Skupštini Kantona usvojene su Izmjene i dopune Zakona o policijskim službenicima Zeničko-dobojskog kantona i usvojen je novi tekst Nacrta Zakona o oružju i municiji. Od strane Vlade Kantona Odlukom je data saglasnost na Izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji koji se odnosi na Ministarstvo i Upravu policije. Izvršene su i izmjene i dopune Pravilnika o sadržaju, načinu i rasporedu testiranja kandidata u procesu odabira policijskih službenika i sačinjen prečišćeni tekst istog.

Ministarstvo je u 2024 godini provodilo aktivnosti na stručnom osposobljavanju i usavršavanju svih uposlenika, odnosno policijskih službenika, te državnih službenika i namještenika. U saradnji sa različitim vladinim i nevladinim organizacijama, u ovom izvještajnom periodu održane su 72 edukacije i u istima je učestvovalo ukupno 638 policijskih službenika.

Na osnovu potpisanog Protokola o međuinstitucionalnoj saradnji, pod nazivom "Unapređenje međuinstitucionalnog odgovora na povećanje sigurnosti mladih i veće involviranosti roditelja u kontekstu preveniranja ovisnosti mladih", u saradnji sa Zavodom za bolesti ovisnosti ZDK, Centrom za socijalni rad, te SMŠ "Mladost", realizuju se predavanja od strane predstavnika potpisnika Protokola, Vijeću roditelja i roditeljima učenika navedene škole, a koja se odnose na prevenciju zloupotrebe opojnih droga i drugih vrsta ovisnosti, maloljetničke delikvencije, a sve u cilju povećanja sigurnosti djece, gdje će se predavanja nastaviti tokom školske 2024/2025. godine.

Ministarstvo je svoj rad baziralo i na redovnom upoznavanju javnosti o aktuelnim pokazateljima stanja bezbjednosti, a s ciljem da se učini transparentnijim sistem neposredne veze policije i zajednice, te animiraju i druge strukture i organizacije na zajedničko djelovanje. S tim u vezi, tokom izvještajnog perioda redovno su dostavljana saopćenja za javnost, sačinjavani dnevni i posebni izvještaji i izjave za medije, te su povodom značajnih događaja održavane i konferencije za medije.

U Ministarstvu je na kraju decembra 2024. godine, ukupno 1.374 zaposlenih, od kojih 907 policijskih službenika, 73 državna službenika i 394 namještenika. Radni odnos je prestao za 99 policijskih službenika, i to za njih 67 radni odnos je prestao zbog odlaska u starosnu penziju, za 5 policijskih službenika sporazumnim prekidom, jednom policijskom službeniku zbog eksternog premještaja i za 26 policijskih službenika zbog prestanka radnog odnosa. Važećom sistematizacijom je predviđeno da u Ministarstvu radi 1235 policijskih službenika što znači da trenutno nedostaje 328 policijskih službenika.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Zeničko – dobojskog kantona je u augustu 2024. godine raspisalo Javni oglas za prijem 118 policijskih službenika, od kojih 100 za čin policajac i 18 za čin mlađi inspektor i u toku je finalizacija konkursne procedure koja će biti okončana po završetku sigurnosnih provjera koje su u toku.

BEZBJEDNOSNA SITUACIJA TOKOM 2024. GODINE

Bezbjednosna situacija tokom 2024. godine posmatrana je u odnosu na isti period prethodne godine, kao i u odnosu na 5 prethodnih godina, kroz analizu stanja kriminaliteta, analizu stanja javnog reda i mira, analizu bezbjednosti saobraćaja, po policijskim upravama, odnosno stanicama, kao i kroz analizu ostalih parametara datih u ovoj Informaciji.

JAVNI RED I MIR

Tokom 2024 godine, na području Kantona, zadokumentovao je 5.014 prekršaja javnog reda i mira, koje je počinilo 5.152 lica. Javni red i mir je u 568 slučajeva narušen tučom, odnosno fizičkim napadom na drugoga, u 762 slučajeva naročito drskim ponašanjem, u 264 slučajeva odbijanjem naređenja i omalovažavanjem policijskih službenika, dok se u 3.420 slučajeva radilo o ostalim prekršajima javnog reda i mira.

Od ukupnog broja ostalih prekršaja, 478 su bili prekršaji "Prosjačenje" (352 u istom periodu prethodne godine), koji su počinjeni od strane 479 lica. Od ukupnog broja prekršaja prosjačenjem, 220 je počinjeno od strane povratnika u činjenju prekršaja, 4 od strane maloljetnika i 254 od strane ostalih lica.

Od ostalih prekršaja, evidentirano je i 1048 prekršaja „Uživanje opojne droge na javnom mjestu“ (506 u prethodnoj godini), od kojih je 430 počinjeno od strane povratnika u činjenju prekršaja, 18 od strane maloljetnika i 600 od strane ostalih lica.

Također je evidentirano i 687 prekršaja prema odlukama općinskih vijeća (530 u prethodnoj godini), od kojih su 232 počinjena od strane povratnika u činjenju prekršaja, 4 od strane maloljetnika i 451 od strane ostalih lica.

Od ukupnog broja prekršaja, 4342 prekršaja su sankcionirana izdavanjem prekršajnih naloga i 672 podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka.

Stanje javnog reda i mira tokom 2024 godine sa uporednim podacima

Period	Broj prekršaja JRM	Broj počinilaca	Tuča i fizički napadi	Naročio drsko ponašanje	Odbijanje naređenja i omalovažavanje policijskih službenika	Ugostiteljski objekti	Ulica kao mjesto prekršaja	Posljedice Povrijeđena lica
2019. godina	2760	3062	553	546	202	230	1829	270
2020. godina	6868	7130	614	569	3750	243	5618	273
2021. godina	4531	4799	564	562	1572	220	3610	268
2022. godina	3246	3398	550	561	220	244	2245	232
2023. godina	3845	3960	526	656	248	219	2569	280
2024. godina	**5014**	**5152**	**568**	**762**	**264**	**296**	**3556**	**272**

Kako se može vidjeti iz navedenih podataka, broj prekršaja javnog reda i mira je, u odnosu na prethodnu godinu, veći za 1169 prekršaja ili 30,4%.

Broj prekršaja javnog reda i mira tučom ili fizičkim napadom na drugoga je veći za 42 prekršaja ili 8%, broj prekršaja naročito drskim ponašanjem je veći za 106 prekršaja ili 16,2%, broj prekršaja odbijanjem naređenja i omalovažavanjem policijskih službenika je veći za 16 prekršaja ili 6,5%, dok je broj povrijeđenih lica u prekršajima javnog reda i mira manji za 8 lica ili 2,9%.

Broj prekršaja prosjačenjem je veći za 126 prekršaja ili 35,8%, broj prekršaja uživanjem

opojne droge na javnom mjestu je veći za 542 prekršaja ili 107,1%, te je broj prekršaja prema odlukama općinskih vijeća veći za 157 prekršaja ili 29,6%.

Stanje javnog reda i mira tokom 2024. godine prema vrstama i mjestu činjenja prekršaja, po policijskim stanicama/upravama

	Broj prekršaja JRM	Broj učinilaca	Tuče i fizički napadi	Naročito drsko ponašanje	Odbijanje naređenja i omalovažavanje pol.sl.	Ostali prekršajii	Ugostiteljski objekti	Ulice, trgovi, putevi i drugi otvoreni prostori	Ostala mjesta
PS Centar	723	723	76	122	72	453	31	351	341
PS Crkvice	1263	1263	72	118	40	1033	5	1094	164
PS Nemila	126	126	19	20	8	79	1	54	71
PS Visoko	838	849	97	105	10	626	8	800	30
PS Kakanj	501	536	67	50	38	346	9	466	26
PS Breza	169	169	13	32	32	92	1	164	4
PS Zavidovići	224	224	35	29	4	156	18	187	19
PS Maglaj	353	361	22	124	7	200	8	101	244
PS Žepče	225	252	50	45	21	109	25	180	20
PS Tešanj	450	492	96	85	20	249	177	93	180
PS Usora	12	19	4	3	0	5	2	6	4
PS Doboj Jug	39	39	4	6	2	27	0	13	26
PS Olovo	45	53	6	15	0	24	1	18	26
PS Vareš	46	46	7	8	10	21	10	29	7
UKUPNO	**5014**	**5152**	**568**	**762**	**264**	**3420**	**296**	**3556**	**1162**

Najviše prekršaja je evidentirano na području PS Crkvice (1263), a najmanje na području PS Usora (12).

Prekršaji su se u 3556 slučajeva desili na ulici, u 296 slučajeva u ugostiteljskim objektima, te u 1062 slučaja na ostalim mjestima. Posljedice prekršaja su 272 povrijeđena lica.

Učinioci prekršaja po spolu

Broj prekršaja JRM	Broj učinilaca										
	Ukupno učinilaca	Od ukupnog broja		Od ukupnog broja učinilaca							
				Do 18 godina		Od 19 do 25 god		Od 26 do 35 god		Preko 36 god	
		Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M
5014	**5152**	**846**	**4306**	**7**	**73**	**125**	**754**	**235**	**1245**	**479**	**2234**

Od ukupno 5152 učinioca prekršaja, 846 lica je ženskog i 4306 muškog spola. Od 80 maloljetnih učinilaca prekršaja, 7 lica je ženskog i 73 muškog spola.

KRIMINALITET

Na području Zeničko-dobojskog kantona evidentirano je 3265 krivičnih djela, od kojih 1551 ili 47,5% po poznatom i 1714 ili 52,5% po nepoznatom počiniocu, naknadno je rasvijetljeno 913 krivičnih djela ili 53,3%. Ukupna rasvijetljenost je 2464 krivična djela ili 75,5%.

Zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivična djela, prijavljena su 2464 lica, od kojih 1115 povratnika u činjenju krivičnih djela i 49 maloljetnika.

Stanje kriminaliteta tokom 2024. godine sa uporednim podacima

Period	Broj krivičnih djela	Po poznatom	Po nepoznatom	Rasvijetljeno po nepoznatom	Procenat rasvijetljenosti po nepoznatom	Ukupna rasvijetljenost	Procenat ukupne rasvijetljenosti	Broj prijavljenih lica	[illegible]	[illegible]
2019. god.	2146	891	1255	739	58,9%	1630	76%	1864	92	786
2020. god.	2255	1072	1183	727	61,5%	1799	79,8%	1942	81	920
2021. god.	2228	1100	1128	714	63,3%	1814	81,4%	2129	30	1014
2022. god.	2392	1128	1264	838	66,3%	1966	82,2%	2174	63	1030
2023. god.	2975	1456	1519	848	55,8%	2304	77,4%	2505	78	1074
2024. god.	**3265**	**1551**	**1714**	**913**	**53,3%**	**2464**	**75,5%**	**2464**	**49**	**1115**

Kako se može vidjeti iz navedenih podataka, broj krivičnih djela, u odnosu na prethodnu godinu, je veći za 290 krivičnih djela ili 9,7%. Rasvijetljenost krivičnih djela od 75,5%, iako manja za 1,9 procenata, predstavlja zadovoljavajući rezultat. Povećanje broja krivičnih djela se u najvećoj mjeri odnosi na povećanje broja krivičnih djela zloupotrebe opojnih droga, nasilja u porodici i imovinskih krivičnih djela, što je najvećim dijelom uzrokovano represivnim aktivnostima policije, a sve je detaljnije obrazloženo u analizi strukture krivičnih djela.

Također, treba napomenuti da je policija u svim situacijama koje su bile rizične sa aspekta sigurnosti, odgovorila adekvatnim mjerama, uprkos značajnom nedostatku policijskih službenika u odnosu na prethodnu godinu.

Pregled kriminaliteta tokom 2024. godine po policijskim stanicama/upravama

	Broj krivičnih djela	Po poznatom	Po nepoznatom	Rasvijetljeno po nepoznatom	Procenat ukupne rasvijetljenosti po nepoznatom	Ukupno rasvijeljeno KD	Procenat ukupne rasvijetljenosti
PU I (Zenica)	1567	685	882	341	38,7%	1026	65,5%
PS Visoko	325	128	197	136	69%	264	81,2%
PS Kakanj	339	97	242	169	69,8%	266	78,5%
PS Breza	81	49	32	9	28,1%	58	71,6%
PS Zavidovići	145	117	28	23	82,1%	140	96,6%
PS Maglaj	186	135	51	56	100%	191	100%
PU Žepče	98	70	28	16	57,1%	86	87,8%
PS Tešanj	280	106	174	115	66,1%	221	78,9%
PS Usora	31	7	24	16	66,7%	23	74,2%
PS Doboj Jug	33	12	21	19	90,5%	31	93,9%
PS Olovo	48	26	22	12	54,5%	38	79,2%
PS Vareš	30	19	11	1	9,1%	20	66,7%
Sjedište	102	100	2	0	0%	100	98%
UKUPNO	**3265**	**1551**	**1714**	**913**	**53,3%**	**2464**	**75,5%**

Najviše krivičnih djela je zabilježeno na području PU I (Zenica) (1567), a najmanje na području PS Vareš (30).

Broj prijavljenih lica za počinjenje krivičnih djela po spolu

Ukupan broj KD	Broj prijavljenih lica										
	Ukupno prijavljeno lica	Od ukupnog broja									
		Ž	M	Maloljetnici					Povratnici		
				Ukupno maloljetnici	(14-16) god.		(16-18) god.		Ukupno povratnici		
					Ž	M	Ž	M		Ž	M
3265	**2464**	**146**	**2318**	**49**	**1**	**14**	**0**	**34**	**1115**	**30**	**1085**

Od 2464 prijavljena lica tužilaštvu, 146 je ženskog i 2318 muškog spola, te od 1115 prijavljenih povratnika u činjenju krivičnih djela, 30 je ženskog i 1085 muškog spola.

Dijagram kriminaliteta po godinama, od 2019. do 2024. godine

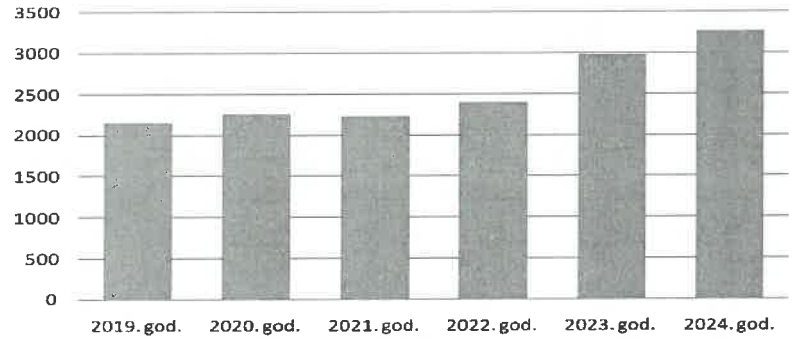

Iz prethodnog dijagrama se može vidjeti kretanje broja krivičnih djela od 2019. do 2024. godine.

Dijagram kriminaliteta po mjesecima, tokom 2024. godine u poređenju sa 2023. godinom

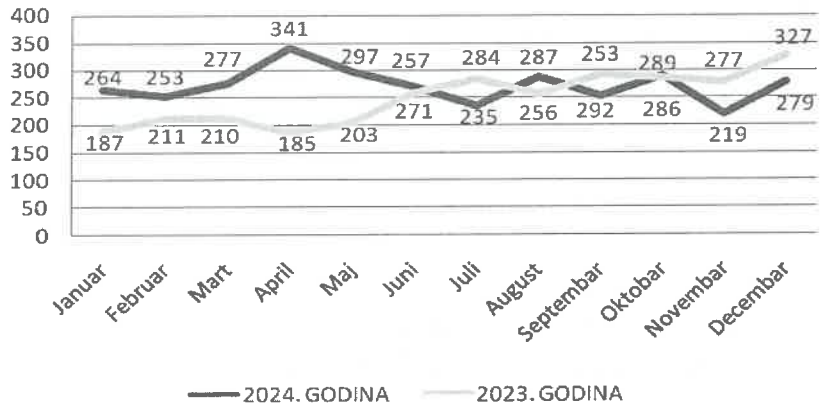

U dijagramu je predstavljeno kretanje broja krivičnih djela počinjenih po mjesecima tokom 2024. godine, u poređenju sa 2023. godinom.

MALOLJETNIČKO PRESTUPNIŠTVO

U 2024. godini, prijavljeno je 49 maloljetnih počinilaca krivičnih djela (78 u prethodnoj godini). Od ukupnog broja prijavljenih maloljetnih lica, počinilaca krivičnih djela, jedno je ženskog spola starosti 14 do 16 godina i 48 lica muškog spola, od kojih 14 starosti od 14 do 16 godina i 34 starosti od 16 do 18 godina.

Dijagram maloljetničkog prestupništva po godinama, od 2019. do 2024. godine

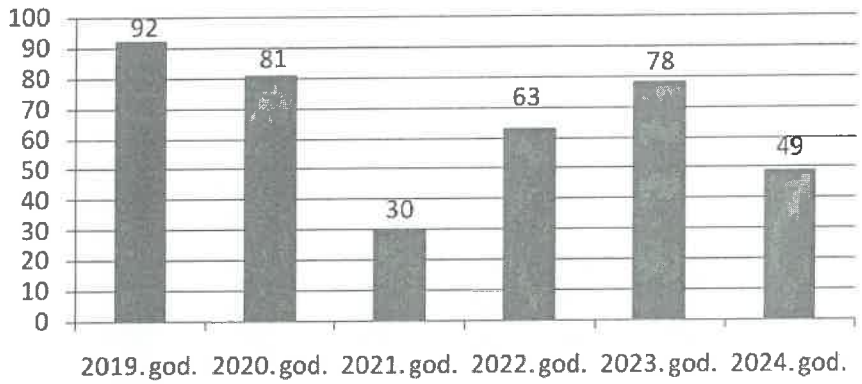

U dijagramu se vidi kretanje broja maloljetnih počinilaca krivičnih djela, po godinama, od 2019. do 2024. godine, gdje se vidi da je u 2024. godini došlo do smanjenja maloljetničkog kriminaliteta u odnosu na 2023. (za 29 počinilaca ili 37,2%), kao i u odnosu na 2019, 2020. i 2022. godinu.

Maloljetnici su prijavljeni za slijedeća krivična djela: „Krivotvorenje novca“ (1), „Prouzrokovanje smrti iz nehata“ (1), „Teška tjelesna povreda“ (4), „Laka tjelesna povreda“ (2), „Ugrožavanje sigurnosti“ (5), "Nasilje u porodici" (7), „Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga“ (2), „Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga“ (4), „Krađa“ (3), „Teška krađa“ (6), "Razbojništvo" (1), “Oštećenje tuđe stvari” (2), „Izazivanje opće opasnosti“ (1), „Teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa“ (1), „Lažno prijavljivanje“ (1), „Sprječavanje službene osobe u vršenju službene radnje“ (1), „Nasilničko ponašanje“ (6) i „Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija“ (1).

STRUKTURA KRIVIČNIH DJELA

Prema Krivičnom zakonu BiH su prijavljena 3 krivična djela, prema Krivičnom zakonu FBiH prijavljena su 3234 krivična djela, te prema drugim posebnim zakonima, odnosno prema Zakonu o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije ZDK, prijavljeno je 28 krivičnih djela.

Struktura krivičnih djela prema KZ BiH

Red. br.	Naziv krivičnog djela po KZBiH	Januar – decembar 2023. godine		**Januar – decembar 2024. godine**	
		Ukupno KD	Rasvijet ljenost KD	**Ukupno KD**	**Rasvijet ljenost KD**
1.	KD protiv privrede čl. 204-216 (XVIII) - Krivotvorenje novca	3 3	66,7% 66,7%	3 3	100% 100%
UKUPNO		3	66,7%	**3**	**100%**

Struktura krivičnih djela prema KZ FBiH i drugim posebnim zakonima

Red. br.	Naziv krivičnih djela po KZFBiH	Januar – decembar 2023. godine		**Januar – decembar 2024. godine**	
		Ukupno KD	Rasvijet ljenost KD	**Ukupno KD**	**Rasvijet ljenost KD**
1.	KD protiv ustavnog poretka čl.149-165 (XV)	-	-	1	100%
	- Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti	-	-	1	100%
2.	***KD protiv života i tijela čl.166-176 (XVI)***	87	98,9%	86	97,7%
	- Ubistvo	3	100%	-	-
	- Ubistvo u pokušaju	2	100%	4	100%
	- Prozrokovanje smrti iz nehata	-	-	1	100%
	- Teška tjelesna povreda	44	100%	55	92,7%
	- Laka tjelesna povreda	37	97,3%	21	100%
	- Učestvovanje u tuči	1	100%	5	100%
3.	KD protiv slobode i prava čovjeka i građanina čl. 177-199 (XVII)	165	97%	129	100%
	- Protupravno lišenje slobode	2	50%	2	100%
	- Otmica	1	100%	-	-
	- Ugrožavanje sigurnosti	150	96,7%	115	100%
	- Narušavanje nepovredivosti doma	5	100%	12	100%
	- Protuzakoniti pretres	1	100%	-	-
	- Neovlašteno prisluškivanje i zvučno snimanje	5	100%	-	-
	- Neovlašteno optičko snimanje	1	100%	-	-
4.	KD protiv spolne slobode i morala čl.203-213 (XIX)	14	100%	19	(ran.per) 100%
	- Silovanje	2	100%	3	100%
	- Spolni odnošaj s nemoćnom osobom	1	100%	-	-
	- Prinuda na spolni odnošaj	1	100%	-	-
	- Spolni odnošaj s djetetom	2	100%	1	100%
	- Bludne radnje	4	100%	11	90,9%
	- Zadovoljavanje pohote pred djetetom ili maloljetnikom	2	100%	-	-
	- Navođenje na prostituciju	-	-	1	100%
	- Iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije	1	100%	3	100%
	- Rodoskrvnuće	1	100%	-	-
5.	KD protiv braka porodice i mladeži čl.214-224 (XX)	305	100%	351	100%
	- Izvanbračna zajednica sa mlađim maloljetnikom	2	100%	2	100%
	- Oduzimanje djeteta ili maloljetnika	-	-	1	100%
	- Zapuštanje ili zlostavljanje djeteta ili maloljetnika	7	100%	4	100%
	- Nasilje u porodici	295	100%	341	100%
	- Izbjegavanje izdržavanja	1	100%	3	100%
6.	KD protiv zdravlja ljudi čl.225-240 (XXI)	456	96,1%	650	100%
	- Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga	81	91,4%	105	100%
	- Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga	375	97,1%	540	100%
	- Teška krivična djela protiv zdravlja ljudi	-	-	5	100%

7.	KD protiv privrede, poslovanja i sigurnosti platnog prometa čl.241-272 (XXII)	24	100%	5	100%
	- Zloupotreba ovlasti u privrednom poslovanju	1	100%	-	-
	- Prevara u privrednom poslovanju	-	-	1	100%
	- Neovlaštena upotreba tuđe tvrtke	-	-	1	100%
	- Nedozvoljena trgovina	-	-	1	100%
	- Obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti	23	100%	2	100%
8.	KD iz oblasti poreza čl.273-278 (XXIII)	3	100%	-	-
	–Porezna utaja	3	100%	-	-
9.	KD protiv imovine čl.286-302 (XXV)	1352	52,9%	1554	43,7%
	- Krađa	496	46%	611	38,6%
	- Teška krađa	496	51,6%	603	34,2%
	- Razbojnička krađa	2	100%	2	100%
	- Razbojništvo	25	76%	27	63%
	- Utaja	34	88,2%	31	74,2%
	- Oduzimanje tuđe pokretnine	11	90,1%	7	100%
	- Oštećenje tuđe stvari	215	57,2%	210	57,6%
	- Prevara	52	55,8%	44	95,5%
	- Iznuda	3	66,7%	3	100%
	- Ucjena	2	100%	5	100%
	- Zloupotreba povjerenja	-	-	1	100%
	- Lihvarstvo	1	100%	-	-
	- Prevara povjeritelja	-	-	1	100%
	- Prikrivanje	7	100%	3	100%
	- Paljevina	8	25%	6	50%
10.	KD protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara čl.303-322 (XXVI)	33	72,7%	22	86,4%
	- Onečišćenje okoliša	2	50%	2	100%
	- Šumska krađa	26	73,1%	15	86,7%
	- Mučenje ili ubijanje životinje	4	75%	5	80%
	- Protuzakoniti lov	1	100%	-	-
11.	KD protiv opće sigurnosti ljudi i imovine čl. 323-331 (XXVII)	52	65,4%	34	85,3%
	- Izazivanje opće opasnosti	40	55%	28	89,3%
	- Uništenje ili oštećenje važnih privrednih objekata ili javnih naprava	2	100%	2	0%
	- Oštećenje zaštitnih naprava na radu	-	-	1	100%
	- Nesavjesno čuvanje pasa i drugih opasnih životinja	10	100%	3	100%
12.	KD protiv sigurnosti i javnog prometa čl.332-337 (XXVIII)	128	100%	121	100%
	- Ugrožavanje javnog prometa	15	100%	17	100%
	- Ugrožavanje javnog prometa zbog omamljenosti	3	100%	5	100%
	- Teška kривična djela protiv sigurnosti javnog prometa	107	100%	98	100%
	- Neukazivanje pomoći osobi povrijeđenoj u prometnoj nezgodi	3	100%	1	100%
13.	KD protiv pravosuđa čl.338-357 (XXIX)	16	93,8%	11	100%
	- Pripremanje kривičnog djela	2	100%	1	100%
	- Udruživanje radi činjenja kривičnih djela	5	100%	-	-
	- Neprijavljivanje kривičnog djela ili učinitelja	1	100%	-	-
	- Lažno prijavljivanje	4	75%	6	100%
	- Davanje lažnog iskaza	4	100%	3	100%
	- Sprječavanje dokazivanja	-	-	1	100%

14.	KD protiv javnog reda i pravnog prometa čl.358-379 (XXX)	238	100%	228	(ran.per) 100%
	- Sprječavanje službene osobe u vršanju službene radnje	23	100%	27	100%
	- Napad na službenu osobu u vršenju poslova sigurnosti	10	100%	14	100%
	- Nasilničko ponašanje	129	100%	124	100%
	- Skidanje ili povreda službenog pečata ili znaka	4	100%	6	66,7%
	- Lažno predstavljanje	3	100%	1	100%
	- Samovlašće	2	100%	-	-
	- Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija	27	100%	34	100%
	- Krivotvorenje isprave	23	91,3%	15	100%
	- Posebni slučajevi krivotvorenja isprave	7	100%	2	100%
	- Ovjeravanje neistinitog sadržaja	6	83,3%	3	100%
	- Povreda mira pokojnika	4	75%	2	50%
15.	KD podmićivanja i krivič. djela protiv služb. i druge odgovorne funkcije čl-380-392 (XXXI)	49	93,9%	16	100%
	- Primanje dara i drugih oblika koristi	13	100%	1	100%
	- Davanje dara i drugih oblika koristi	3	100%	5	100%
	- Zloupotreba položaja ili ovlaštenja	25	96%	6	100%
	- Pronevjera u službi	1	100%	3	100%
	- Nesavjestan rad u službi	3	66,7%	-	-
	- Krivotvorenje službene isprave	4	75%	-	-
	- Protuzakonita naplata i isplata	-	-	1	100%
16.	KD protiv sustava elektronske obrade podataka čl.393-398 (XXXII)	10	40%	4	75%
	- Računalna prevara	10	40%	4	75%
17.	Ostala KD prema KZ FBiH	3	100%	3	100%
18.	KD iz drugih posebnih Zakona (Zakon o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i minicije, čl.52. i čl.53.)	37	100%	28	100%
UKUPNO		2972	77,5%	**3262**	**75,4%**

Struktura krivičnih djela- ukupno

Red. br.	**Nazivi zakona**	Januar – decembar 2023. godine		**Januar – decembar 2024. godine**	
		Ukupno KD	Rasvijet ljenost KD	**Ukupno KD**	**Rasvijet ljenost KD**
1.	**Krivična djela po KZBiH**	3	66,7%	**3**	**100%**
2.	**Krivična djela po KZ FBiH i drugim posebnim Zakonima (Zakon o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i minicije, čl. 52. i čl. 53.)**	2972	77,5%	**3262**	**75,4%**
UKUPNO		2975	77,4%	**3265**	**75,5%**

Krivična djela protiv života i tijela

Iz ove skupine krivičnih djela definisanih Krivičnim zakonom FBiH, prijavljeno je 86 krivičnih djela (87 u prethodnoj godini), a njihova rasvijetljenost je 97,7%. Tužilaštvu je prijavljeno 88 lica, od kojih 26 povratnika u činjenju krivičnih djela i 7 maloljetnika. Slobode su lišena 23 lica, od kojih je za 21 određena mjera zadržavanja do 24 sata.

UBISTVA

Tokom 2024. godine, nije bilo prijavljenih krivičnih djela „Ubistvo“ (3 u prethodnoj godini).

SAMOUBISTVA

Tokom 2024. godine, na području Kantona su evidentirana 43 samoubistava (30 u prethodnoj godini). Po načinu izvršenja, samoubistva su izvršena vješanjem (32), skokom sa visine (4), trovanjem (3), vatrenim oružjem (1), utapanjem (1), oštrim predmetom (1) i na ostali način (1). Po spolnoj strukturi, 29 samoubistava su izvršili muškarci i 14 žene.

Po starosnoj dobi, najviše samoubistava su izvršila lica starosti od 60 do 70 godina (11), od 50 do 60 godina (9), od 70 do 80 godina (8), od 40 do 50 godina (6), od 30 do 40 godina (4), zatim preko 80 godina (3), od 18 do 24 (1) i od 25 do 30 godina (1).

Krivična djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina

Iz ove skupine počinjeno je 129 krivičnih djela (165 u prethodnoj godini). Ukupna rasvijetljenost je 100%. Za navedena krivična djela tužilaštvu je prijavljeno 138 lica, od kojih 66 povratnika u činjenju krivičnih djela i 5 maloljetnika. Slobode je lišeno 48 lica i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Krivična djela protiv spolne slobode i morala

Od krivičnih djela protiv spolne slobode i morala, počinjeno je 19 krivičnih djela (14 u prethodnoj godini). Ukupna rasvijetljenost je 100%. Za krivična djela iz ove skupine prijavljeno je 19 lica od kojih 4 povratnika u činjenju krivičnih djela. Slobode je lišeno 8 lica, dok je za 7 određena mjera zadržavanja do 24 sata.

U svim slučajevima su obavljeni razgovori sa žrtvama uz prisustvo tužilaca i psihologa Kantonalnog tužilaštva ZDK, te službenika Centra za socijalni rad, te se strogo vodilo računa o zaštiti identiteta žrtava. Protiv počinilaca su podneseni izvještaji i isti su uz izvještaje predati tužilaštvu ZDK.

Krivična djela protiv braka, porodice i mladeži

Iz ove skupine krivičnih djela, počinjeno je 351 krivično djelo (305 u prethodnoj godini), čija je rasvijetljenost 100%. Za počinjenje navedenih krivičnih djela prijavljena su 353 lica od kojih 131 povratnik u činjenju krivičnih djela i 7 maloljetnika. Slobode je lišeno 249 lica, a za 246 je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

U 2024. godini, na području Zeničko-dobojskog kantona zabilježeno je 345 slučajeva nasilja u porodici (292 u prethodnoj godini). Žrtve nasilja su u 80,9% slučajeva bila lica ženskog spola, od kojih supruge u 212 slučajeva, majke u 31 slučaju, kćerke u 13 slučajeva, sestre u 7 slučajeva, supruge i djeca su bili žrtve u 9 slučajeva, bake/nene u 1 slučaju, u 3 slučaja su žrtve bila djeca i u 3 slučaja druge osobe ženskog spola, dok su u 66 slučajeva žrtve bile muškog spola (očevi, sinovi i dr.). Počinioci nasilja su najčešće muževi, sinovi i očevi.

Protiv počinilaca nasilja u porodici je, radi postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo „Nasilje u porodici“, podnesen 341 izvještaj nadležnom tužilaštvu (295 u prethodnoj godini), kojima je prijavljeno 341 lice, od kojih 7 maloljetnika i 129 povratnika u činjenju krivičnih djela, 249 lica je lišeno slobode, a za 246 je određena mjera zadržavanja do

24 sata.

Kada govorimo o nasilju u porodici, neophodno je obrazložiti da je navedeno povećanje rezultat sistemskog postupanja i poštivanja usvojenog pravilnika, koji osigurava brzu reakciju policije na svaki prijavljeni slučaj nasilja u porodici. Proaktivnim pristupom policije, te kroz javne istupe, radionice i edukacije, žene su podsticane i ohrabrivane da prijavljuju nasilje, što je dovelo do povećanja broja ovih krivičnih djela.

U ovoj oblasti kriminaliteta, uspostavljena je dobra saradnja sa centrima za socijalni rad, te nevladinim organizacijama u cilju pružanja pomoći porodicama i žrtvama porodičnog nasilja i eventualnog smještanja žrtava u "sigurne kuće".

Krivična djela protiv zdravlja ljudi

Iz ove skupine krivičnih djela, počinjeno je 650 krivičnih djela (456 u prethodnoj godini), čija je rasvijetljenost 100%. Za počinjenje navedenih krivičnih djela prijavljeno je 606 lica od kojih 285 povratnika u činjenju krivičnih djela i 6 maloljetnika. Slobode je lišeno 517 lica, a za 505 je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Počinjeno je 105 krivičnih djela „Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga" (81 u prethodnoj godini), za čije počinjenje je prijavljeno 126 lica, od kojih su 83 povratnika u činjenju krivičnih djela i 2 maloljetnika. Slobode je lišeno 105 lica, od kojih je za 104 određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Počinjeno je i 540 krivičnih djela „Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga" (375 u prethodnoj godini), za čije počinjenje su prijavljena 474 lica, od kojih 199 povratnika u činjenju krivičnih djela i 4 maloljetnika. Slobode je lišeno 406 lica i od kojih je za 395 određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Jedan od najbitnijih strateških ciljeva Ministarstva je borba protiv zloupotrebe opojnih droga, a kao potvrda navedenog su ostvareni rezultati u ovoj oblasti. Naime, tokom 2024. godine, provedenim operativnim akcijama i pojedinačnim zapljenama, pronađeno je i oduzeto više od 28 kg opojne droge (10 kg u prethodnoj godini), što predstavlja izuzetan rezultat i za mnogo veće policijske agencije i potvrđuje stav nulte tolerancije na ovu vrstu krivičnih djela. Zbog opisanog pristupa i pojačanih represivnih aktivnosti u ovoj oblasti, povećan je broj krivičnih djela u vezi zloupotrebe droga, koji su aktivnostima policije zadokumentovani, a počinioci procesuirani.

Po vrstama opojne droge, oduzeto je 11216,4 g opojne droge speed, 9108,75 g marihuane, 1442,17 g amfetamina, 248,25 g heroina, 58,49 g opojne droge extazy, 55,28 g kokaina, 11,22 g hašiša, te 6293,3 g ostalih supstanci koje asociraju na opojnu drogu, zatim 90 sjemenki kanabisa, 26 stabljika kanabisa, 304 tablete opojne droge extazy, 126 tableta opojne droge speed, 103 cigarete marihuane, 11 tableta heptanona, te 512 tableta ostalih supstanci koje asociraju na opojnu drogu.

Krivična djela protiv privrede

U skupinama krivičnih djela koje tretiraju oblast privrednog kriminaliteta prijavljeno je ukupno 148 krivičnih djela (235 u istom periodu prethodne godine). Rasvijetljenost ovih krivičnih djela je 95,3%. Prijavljena su slijedeća krivična djela:

- Krivotvorenje novca (3),
- Prevara u privrednom poslovanju (1),
- Neovlaštena upotreba tuđe tvrtke (1),
- Nedozvoljena trgovina (1),
- Obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti (2),
- Utaja (31),
- Prevara (44),
- Iznuda (3),
- Ucjena (5),
- Prevara povjeritelja (1),

- Lažno prijavljivanje (6),
- Davanje lažnog iskaza (3),
- Sprječavanje dokazivanja (1),
- Skidanje ili povreda službenog pečata ili znaka (6),
- Krivotvorenje isprave (15),
- Posebni slučajevi krivotvorenja isprave (2),
- Ovjeravanje neistinitog sadržaja (3),
- Primanje dara i drugih oblika koristi (1),
- Davanje dara i drugih oblika koristi (5),
- Zloupotreba položaja ili ovlaštenja (6),
- Pronevjera u službi (3),
- Protuzakonita naplata i isplata (1) i
- Računalna prevara (4).

Za počinjenje navedenih krivičnih djela tužilaštvu je prijavljeno 138 lica, od kojih 34 povratnika u činjenju krivičnih djela i jedan maloljetnik. Slobode je lišeno 10 lica i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Odsjek za privredni kriminal i korupciju je nadležnom Kantonalnom tužilaštvu Zeničko-dobojskog kantona podnio 16 izvještaja o počinjenom krivičnom djelu protiv 20 fizičkih lica, kao i 156 izvještaja o poduzetim mjerama i radnjama, te je uzeto ukupno 413 pismenih izjava na zapisnik. Najčešći predmet provjera su bila lica za koje postoje osnovi sumnje da su počinila krivična djela "Zloupotreba položaja ili ovlašćenja", "Primanje dara i drugih oblika koristi", "Davanje dara i drugih oblika koristi", "Pronevjera u službi", "Protuzakonita naplata ili isplata", "Krivotvorenje isprave", "Ovjeravanje neistinitog sadržaja", te "Obmana pri dobijanju kredita i drugih oblika pogodnosti".

Krivična djela protiv imovine

Od krivičnih djela protiv imovine, počinjena su 1554 krivična djela (1352 u prethodnoj godini), a ukupna rasvijetljenost je 43,7%. Za počinjenje ovih krivičnih djela, Tužilaštvu je prijavljeno 740 lica, od kojih 434 povratnika i 12 maloljetnika, slobode su lišena 264 lica, od kojih je za 259 određena mjera zadržavanja do 24 sata.

a) Teške krađe

Jedno od težih krivičnih djela iz navedene skupine su krivična djela „Teške krađe". U izvještajnom periodu su evidentirana 603 krivična djela „Teške krađe", čija je ukupna rasvijetljenost 33,8%. Za počinjenje ovih krivičnih djela prijavljeno je 239 lica, od kojih 176 povratnika u činjenju krivičnih djela i 6 maloljetnika. Slobode je lišeno 108 lica, od kojih je za 106 određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Podaci o teškim krađama tokom 2024. godine sa uporednim podacima

Period	Broj KD teške krađe	Po poznatom počiniocu	Po nepoznatom počiniocu	Rasvijetljeno po nepoznatom	Procenat rasvijetljenosti po nepoznatom	Ukupna rasvijetljenost	Procenat ukupne rasvijetljenosti	Broj prijavljenih lica	Maloljetnici	Povratnici
2019. godina	472	11	461	170	36,9%	181	38,3%	179	23	93
2020. godina	455	10	445	161	36,2%	171	37,6%	221	28	133
2021. godina	416	14	402	176	43,8%	190	45,7%	240	6	155

2022. godina	429	9	420	210	50%	219	51%	273	10	183
2023. godina	496	30	466	226	48,5%	256	51,6%	322	19	194
2024. godina	**603**	**29**	**574**	**177**	**30,8%**	**204**	**33,8%**	**239**	**6**	**176**

U dijagramu se može vidjeti kretanje broja krivičnih djela Teške krađe, prijavljenih Tužilaštvu od 2019. do 2024. godine.

Dijagram broja krivičnih djela „Teške krađe" po godinama, od 2019. do 2024. godine

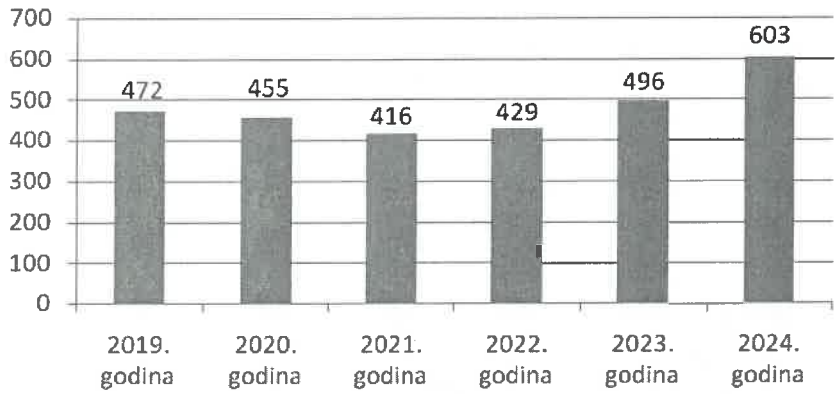

Kao što je vidljivo iz prezentiranih podataka, evidentno je povećanje imovinskih krivičnih djela od 14,9%. Napominjemo da se radi o krivičnim djelima sa manjom matreijalnom štetom ili teškim krađama u kojim nije ništa otuđeno ili su otuđeni predmeti manje vrijednosti, ali im se zbog načina izvršenja daje kvalifikacija „Teških krađa" i dokumentiraju se kao „Teške krađe". Također je bitno spomenuti da je na području Zeničko-dobojskog kantona aktivno na desetine gradilišta (hiljade kvadratnih metara površine), u okviru radova na izgradnji koridora Vc i na kojim su, zbog velikog broja radnih mašina, učestale krađe i teške krađe, u kojim se otuđuju dijelovi, pogonsko gorivo i građevinski materijal. Zbog loše organizacije unutrašnjih službi osigiuranja, ova gradilišta su na meti kriminogenih lica, čime se usložnjava ovaj segment u pogledu broja izvršenih krivičnih djela.

b) Krađe putničkih motornih vozila

Jedno od krivičnih djela teške krađe su krađe putničkih motornih vozila. Tokom 2024. godine evidentirano je 16 krivičnih djela „Teške krađe" putničkih motornih vozila (19 u prethodnoj godini). Najviše je bilo krađa vozila, marke „VW Golf" (9), „Opel" (2), „Peugeot" (2) „Škoda" (1) i 2 vozila koja se vode u rubrici „Ostala". Krađe su se desile u noćnim ili ranim jutarnjim satima.

Zahvaljujući sprovedenim akcijama policije, pronađeno je i vraćeno vlasnicima ukupno 7 putničkih motornih vozila. Od ukupnog broja krađa, rasvijetljene su 2, za čije počinjenje su Tužilaštvu prijavljena 2 lica, od kojih jedan povratnik u činjenju krivičnih djela, oba lica su lišena slobode i istima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Tabelarni prikaz krađa putničkih motornih vozila po mjesecima, od 2019. do 2024. godine

	Ukupno ukradeno PMV	Ukupno vraćeno PMV	Pronađeno akcijom policije
2019. godina	43	21	21
2020. godina	34	12	12
2021. godina	32	19	19
2022. godina	17	12	12
2023. godina	19	10	10
2024. godina	**16**	7	7

Kako se vidi iz prethodne tabele, broj krađa putničkih motornih vozila u 2024. godini je, u odnosu na prethodnu, manji za 3 krađe ili 15,8%.

Dijagram krađa putničkih motornih vozila od 2019. do 2024. godine

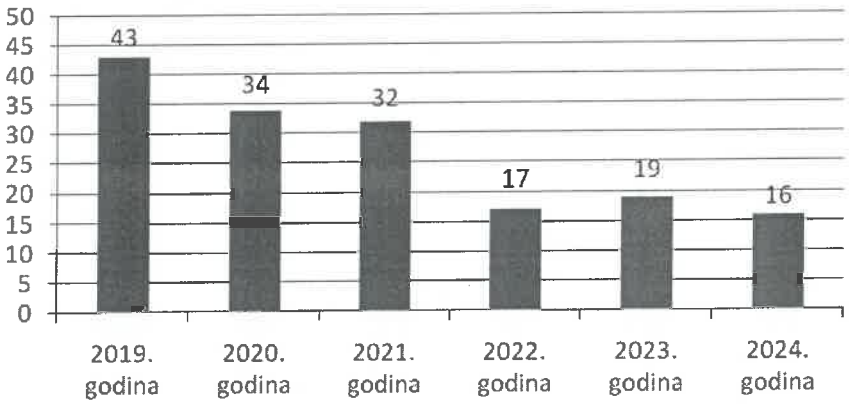

U dijagramu se vidi da je broj krađa putničkih motornih vozila u 2024. godini, najmanji u poređenju sa 5 prethodnih godina.

Na području Kantona evidentirane su 104 krađe iz automobila (71 u prethodnoj godini) sa pričinjenom materijalnom štetom od 57.690,00 KM, zatim 228 teških krađa iz kuća i stanova (211 u prethodnoj godini) sa materijalnom štetom od 554.270,00 KM i 123 teške krađe iz poslovnih objekata (132 u prethodnoj godini) sa ukupnom materijalnom štetom od 187.167,00 KM.

c) Razbojništva

U 2024. godini, evidentirano je 27 krivičnih djela "Razbojništva" (25 u prethodnoj godini), čija je ukupna rasvijetljenost 63%. Za počinjenje ovih krivičnih djela tužilaštvu je prijavljeno 19 lica, od kojih 7 povratnika i jedan maloljetnik. Slobode je lišeno 8 lica i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Policijski službenici Odsjeka za opći kriminalitet i istraživanje krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom su radili na rasvjetljavanju 5 slučaja počinjenja krivičnih djela "Razbojništva", kao slijedi:

- Krivično djelo iz čana 289. KZ FBiH „Razbojništvo" počinjeno u Zenici nad radnikom benzinske pumpe „TI-OIL", od 21. 7. 2024. godine.
- "Razbojništvo" iz člana 289. KZ FBiH počinjeno od strane nepoznatog izvršioca 27. 8. 2024. godine nad radnikom benzinske pumpe "Hifa petrol 3" u ulici Zmaja od Bosne, bb u Zenici.
- "Razbojništvo" iz člana 289. KZ FBiH počinjeno od strane nepoznatog izvršioca 29. 8.

2024. godine nad radnikom benzinske pumpe "Energopetrol" u ulici Bulevar kralja Tvrtka I, broj 2 u Zenici.

- "Razbojništvo" iz člana 289. KZ FBiH počinjeno od strane nepoznatog izvršioca 11. 12. 2024. godine nad radnicom prodavnice „Konzum 206“ u ulici Bulevar Ezhera Eze Arnautovića, broj 3 u Zenici.
- "Razbojništvo" iz člana 289. KZ FBiH počinjeno od strane nepoznatog izvršioca 12. 12. 2024. godine nad radnicama prodavnice „Has“ u ulici Prve zeničke brigade, broj 11 u Zenici.

Krivična djela protiv okoliša, poljoprivrednih i prirodnih dobara

Na području Zeničko-dobojskog kantona, iz skupine krivičnih djela protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara, počinjena su ukupno 22 krivična djela (33 u prethodnoj godini), a ukupna rasvijetljenost je 86,4%. Za navedena krivična djela, tužilaštvu su prijavljena 24 lica, od kojih 10 povratnika u činjenju krivičnih djela, 2 lica su lišena slobode i istim je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

- Službenici Odsjeka za opći kriminalitet i istraživanje krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom su bili aktivno uključeni u slučaju prijave odlaganja metalnih buradi sa opasnim materijalom.
  Naime, dana 22.07.2024. godine je uposlenik J.K.P. "Bioštica" Olovo prijavio da je 18.07.2024. godine, na općinsku deponiju smeća u mjestu Gradina, općina Olovo, dovežena veća količina metalnih buradi sa oznakom "Natrijum-Cijanid". Na lice mjesta su izašli policijski službenici PS Olovo, te potvrdili navode iz prijave i utvrdili da se na navedenoj deponiji nalazi opasni otpad, lice mjesta je obezbijeđeno, obaviješteni inspekcijski organi i dežurni kantonalni tužilac.
  Postupljeno je po nalogu Kantonalnog tužilaštva ZDK, kojem je upućen Izvještaj o poduzetim mjerama i radnjama. Opasni materijal je uklonjen i propisno zbrinut dana 23.07.2024. godine, od strane firme „Kemeko“ iz Lukavca.

Postupanje po akciji "ŠUMA"

Od strane Odsjeka za privredni kriminalitet i korupciju praćena je problematika po akciji "Šuma" u vezi sprječavanja bespravne sječe i eksploatacije drvnih sortimenata, te otkrivanja i procesuiranja počinilaca krivičnih djela “Šumske krađe” na području Zeničko-dobojskog kantona, koja se odvija u saradnji Uprave policije MUP-a ZDK, Kantonalnog tužilaštva ZDK, Kantonalne uprave za šumarstvo ZDK i JP Šumskog privrednog društva ZDK.

U izvještajnom periodu ukupno je oduzeto 407,41 m^3 drvne mase koja potiče iz bespravne sječe šume. Kantonalnom tužilaštvu ZDK je od strane policijskih stanica Uprave policije MUP-a ZDK podneseno ukupno 15 izvještaja o počinjenom krivičnom djelu protiv 18 lica, od kojih 7 povratnika u činjenju krivičnih djela, zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo "Šumska krađa" iz člana 316. stav 1. KZ F BiH, a koja su od strane policijskih službenika zatečena u vršenju navedenog krivičnog djela. Policijski službenici su također postupali i po određenom broju naloga Kantonalnog tužilaštva ZDK i po aktima Kantonalne uprave za šumarstvo ZDK, a koji se odnose na poduzimanje radnji u vezi dokumentiranja navedenih krivičnih djela.

Krivična djela protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine

Iz skupine krivičnih djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine, počinjena su ukupno 34 krivična djela, (52 u prethodnoj godini). Ukupna rasvijetljenost je 85,3%. Tužilaštvu je prijavljeno 29 lica, od kojih 6 povratnika u činjenju krivičnih djela i jedan maloljetnik. Slobode je lišeno 9 lica, i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Službenici Odsjeka za opći kriminalitet i istraživanje krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom su bili aktivno uključeni u rasvjetljavanje krivičnih djela, koja su bila u nadležnosti policijskih stanica, gdje se radilo o podmetanju požara na vozilima:

- Požar na teretnom motornom vozilu u mjestu Ljetinići u Tešnju od 4. 7. 2024. godine,
- Požar na teretnom motornom vozilu u mjestu Rosulje u Tešnju, od 7. 7. 2024. godine,
- Požar na putničkom motornom vozilu, marke „mercedes“, vlasništvo N. L. iz Teslića, a koje se nalazilo u mjestu Mrkotići u Tešnju, od 19. 8. 2024. godine,
- Požar na putničkom motornom vozilu, marke „VW Polo“, vlasništvo K. R., a koje se nalazilo u mjestu Matuzići, Doboj Jug, od 19. 8. 2024. godine,
- Krivično djelo "Izazivanje opće opasnosti" počinjeno u ulici Aska Borića u Zenici od 16.10.2024. godine kada je nepoznati izvršilac zapalio tri parkirana vozila, i to vozilo marke „Golf“, vlasništvo K. B., vozilo marke „Citroen“, vlasništvo R. E. i vozilo marke „Škoda“ bez registarskih oznaka. Počinioci ovog krivičnog djela su otkriveni, lišeni slobode i uz izvještaj predati Kantonalnom tužilaštvu ZDK.

PODMETANJE EKSPLOZIVNIH NAPRAVA

U izvještajnom periodu evidentirana su 2 slučaja podmetanja i aktiviranja eksplozivnih naprava, (0 u uporednom periodu), na područjima PU I, PS Centar i PU II, PS Visoko. Prilikom ovih eksplozija je jedno lice zadobilo lakše tjelesne povrede, te je nastupila materijalna šteta.

- Dana 08.02.2024. godine, u ulici Bulevar Kralja Tvrtka, Grad Zenica, od strane NN lica je izvršeno krivično djelo "Izazivanje opće opasnosti", postavljanjem nepoznate eksplozivne naprave na vratima garaže koju koristi lice B.R. (1991.) iz Zenice, koji je prilikom ulaska u garažu aktivirao podmetnutu eksplozivnu napravu. Usljed eksplozije je došlo do povrjeđivanja navedenog lica B. R. koji je zadobilo lakše tjelesne povrede konstatovane u KB Zenica, kao i do nanošenja materijalne štete na automobilu marke "BMW" parkiranom u garaži vlasništvo istog i automobilima marke "Fiat" i "Golf", parkiranim izpred garaže. Od strane policijskih službenika SKP-a Uprave policije MUP-a ZDK izvršen je uviđaj, uz upoznavanje dežurnog tužioca.
- Dana 31.10.2024.godine, u ulici Gornje Rosulje, Grad Visoko, od strane lica A. E. (1994) iz Visokog, izvršeno je krivično djelo "Izazivanje opće opasnosti", kom prilikom je aktivirana nepoznata eksplozivna naprava usljed čega je došlo do oštećenja stakla na stanu i fasade na stambenoj zgradi, u ulici Gornje Rosulje br. 55, kao i oštećenja na sedam parkiranih putnčkih motornih vozila. Povrijeđenih lica nije bilo. Navedeno lice je lišeno slobode i zadržano u prostorijama za zadržavanje. Izvršen je uviđaj od strane inspektora PS Visoko uz upoznavanje dežurnog tužioca.

KRIMINALISTIČKA TEHNIKA

Radeći na utvrđivanju činjenica i dokumentiranju krivičnih djela i drugim aktivnostima, na području Zeničko-dobojskog kantona, službenici kriminalističke tehnike su izvršili 2871 uviđaj (2717 u prethodnoj godini), pri čemu je pronađen 8851 trag od značaja za rasvijetljavanje krivičnih djela (9692 u prethodnoj godini). Izvršeno je 1215 vještačenja, lice mjesta je fotografirano u 2892 slučaja. Daktiloskopirana su 122 lica, kroz bazu AFIS utvrđen je identitet za 14 lica, a u bazu AFIS-a su unesena 123 nesporna otiska papilarnih linija.

PODACI O ORUŽJU

U 2024. godini, na području Kantona je oduzeto slijedeće nelegalno posjedovano oružje: 6 automatskih pušaka, 3 poluautomatske, 4 puške M-48, 12 lovačkih, te 3 puške ostalih vrsta, 50 pištolja, 2 automatska pištolja, 2 tromblonske mine, 8 ručnih bombi, 5 eksplozivnih sredstava, 118 komada hladnog oružja, 21 bokser, 51 drugi predmet pogodan za nanošenje povreda, te 1592 komada municije.

U izvještajnom periodu na području Kantona je izdato 2689 odobrenja za nabavljanje oružja fizičkim licima (2862 u prethodnoj godini), izdata su 2694 oružna lista (3038 u prethodnoj godini), te izvršene 1353 zamjene oružnih listova fizičkim licima (1162 u prethodnoj godini), izdato je 19 odobrenja za nabavljanje i 2 odobrenja za držanje oružja za pravna lica, izdata 3 odobrenja za držanje trofejnog oružja, te oduzeta 384 komada oružja u upravnom postupku (231 u prethodnoj godini).

Od ukupnog broja izdatih odobrenja za nabavljanje oružja za fizička lica, 23 su izdata licima ženskog i 2666 licima muškog spola, od ukupnog broja izdatih oružnih listova za fizička lica, 34 su izdata licima ženskog i 2660 licima muškog spola, te od ukupnog broja izvršenih zamjena oružnih listova, 9 je izvršeno licima ženskog i 1344 licima muškog spola.

INSPEKTORAT MUP-a

Tokom 2024. godine Inspektorat MUP-a je obavio 755 inspekcijskih nadzora (redovni, kontrolni i vanredni). Rješavano je u 80 slučajeva po zahtjevu stranke. Donesena su 333 rješenja i naloženo 1596 upravnih mjera. Donesena su 4 rješenja o zabrani, u 6 slučajeva su pokrenuti prekršajni postupci, u jednom slučaju je učestvovano u komisiji za davanje tehničkih uslova i u 10 slučajeva je obavljeno odazivanje na poziv opštinskog suda.

POŽARI I EKSPLOZIJE

Inspektorat Ministrastva unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona je vršio uviđaj na 107 požara (83 u prethodnoj godini), na stambenim objektima (34), u pomoćnim objektima (19), na saobraćajnim sredstvima (18), na šumskim požarima (13), u poslovnim prostorima (11), na požarima sijena (1), te na ostalim mjestima (11). Požari su u 39 slučajeva izazvani namjerno, u 28 slučajeva nehatom, u 25 slučajeva tehničkim nedostatkom i u 15 slučajeva se radilo o ostalim uzrocima. Posljedice požara su 3 smrtno stradala lica (3 u prethodnoj godini), jedno teže i 2 lakše povrijeđena lica, te materijalna šteta.

Požari sa smrtno stradalim licima su se desili se na području PU I Zenica, u mjestu Hajkovići, grad Zenica, u privatnoj kući, dana 11.04.2024. godine gdje su smrtno stradale dvije ženske osobe i na području PS Breza, u privatnoj kući, dana 23.10.2024. godine, u kojem je smrtno stradala jedna ženska osoba. Uzroci ovih požara su bili tehnički nedostaci i nehat.

U izvještajnom periodu nije bilo tehničkih eksplozija.

OPERATIVNE AKTIVNOSTI POLICIJE

Tokom izvještajnog perioda zabilježeno je 2595 slučajeva privođenja lica (2235 u prošloj godini), pri čemu je privedeno 2599 lica. Sprovedeno je 397 lica, te izvršena kontrola identiteta za 9642 lica (10829 u prethodnoj godini). Izvršeno je 3559 uviđaja (3796 u prethodnoj godini), 936 pretresa lica, 229 pretresa stanova, 16 pretresa ugostiteljskih objekata, 70 pretresa motornih vozila i 142 pretresa drugih prostorija. Oduzeto je 2418 predmeta i lišeno slobode 15 lica po potjernici i 7 odbjeglih osuđenika. Službenici policije su samostalno rasvijetlili 395 krivičnih djela, a zajedno sa službenicima krim. policije 806 krivičnih djela. Sačinjeno je 3580 službenih zabilješki koje sadrže sumnje za počinjenje krivičnih djela.

Izvršeno je 3369 provjera na zahtjev Tužilaštva i sudova, 694 provjere na zahtjev OSA-e, SIPA-e i Granične policije BiH, te 4354 provjere na zahtjev drugih organa.

Pruženo je 425 asistencija, od kojih 83 po zahtjevima državnih organa, 210 po zahtjevima organa i organizacija javnih ovlaštenja, te 132 po ostalim zahtjevima.

Izvršeno je 7946 redovnih i 1127 vanrednih osiguranja, te obezbijeđena 1443 javna skupa.

U skladu sa planom provođenja pojačanih mjera i radnji, blokada, racija i drugih aktivnosti na pronalasku lica i predmeta iz krivičnih djela, a radi poboljšanja osjećaja sigurnosti građana, tokom 2024. godine su na području Zeničko-dobojskog kantona provedene 294 blokade, prilikom kojih je pregledano 2757 lica i 2366 vozila po članu 25. Zakona o policijskim službenicima ZDK, te je kao rezultat tih aktivnosti počiniocima prekršaja uručeno 885 prekršajnih naloga, oduzeta su 54 predmeta, iz saobraćaja su isključena 83 vozila i 40 lica je lišeno slobode.

Također je provedno 200 racija u ugostiteljskim objektima i kockarnicama, prilikom kojih su pregledana 3792 lica po članu 25. Zakona o policijskim službenicima ZDK. Počiniocima prekršaja su uručena 463 prekršajna naloga, oduzeto je 140 predmeta i 134 lica su lišena slobode.

PODACI O MIGRANTIMA

Na području Zeničko-dobojskog kantona su, prema podacima dostavljenim od strane policijskih stanica, u 2024. godini evidentirani slijedeći podaci u vezi sa migrantskom populacijom:

- Ukupan broj migranata koji su boravili na području Zeničko-dobojskog kantona (79) (u prethodnoj godini 77),
- Ukupan broj pregleda migranata od strane policije i izvršenih kontrola dokumenata, ukoliko su ih navedena lica posjedovala (79) (u prethodnoj godini 63),
- Broj migranata lišenih slobode (0) (u prethodnoj godini 2),
- Broj krivičnih djela počinjenih od strane migranata (0) (u prethodnoj godini 2),
- Broj prekršaja počinjenih od strane migranata (0) (u prethodnoj godini 0),
- Broj incidenata počinjenih od strane migranata (1) (u prethodnoj godini 0),
- Broj migranata koji su vraćeni iz susjednih država (0), (u prethodnoj godini 0),
- Broj akcija policije vezanih za krijumčarenje ilegalnih migranata (1), (u prethodnoj godini 0),
- Broj migranata predatih u imigracioni centar ili službi za poslove sa strancima (5) (u prethodnoj godini 12).

PROTESTNI SKUPOVI, ŠTRAJKOVI I BLOKADE

U 2024. godini je održano 5 protestnih skupova (22 u prethodnoj godini), svi na području PU I, PS Centar.

Protestni skupovi su bili u organizaciji: Osoba sa invaliditetom Zenica, Sindikata Rudnika Stara jama, te neformalnih grupa građana. Na protestima je učestvovalo ukupno 920 učesnika i na istima nije bilo narušavanja javnog reda i mira.

NAPADI NA POLICIJSKE SLUŽBENIKE

Tokom 2024. godine, zabilježeno je 11 napada na policijske službenike (11 u prethodnoj godini), od kojih 10 pojedinačnih i jedan grupni uz udružena 3 ili više lica. Napadi su se desili prilikom lišavanja lica slobode (5), održavanja ili uspostavljanja javnog reda i mira (2), zaticanja lica u vršenju krivičnog djela (1), kontrole saobraćaja (1), te prilikom preduzimanja ostalih radnji (2). Napadi su se desili uz korištenje fizička snage i verbalnih prijetnji od strane 13 punoljetnih napadača. U napadima je 8 policijskih službenika zadobilo lakše tjelesne povrede. Protiv napadača su podneseni izvještaji tužilaštvu i druge zakonom predviđene mjere.

BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA

Tokom 2024. godine, na području Kantona, evidentirane su 2.802 saobraćajne nezgode, u kojima su povrijeđena 1144 lica, od kojih 966 lakše i 178 teže, dok su smrtno stradala 23 lica.

Uzroci većine saobraćajnih nezgoda su bili neprilagođena brzina uslovima puta, preticanje na nedozvoljenim mjestima, odnosno nepoštivanje saobraćajnih propisa, te vožnja pod dejstvom alkohola.

Stanje u oblasti bezbjednosti saobraćaja tokom 2024. godine, po policijskim stanicama

Područje	Broj saobraćajnih nezgoda	Lakše povrijeđeni	Teže povrijeđeni	Smrtno stradali
PS Centar	662	103	36	4
PS Crkvice	291	66	5	1
PS Nemila	31	6	4	0
PS Visoko	411	140	25	5
PS Kakanj	287	57	17	1
PS Breza	73	19	3	0
PS Zavidovići	163	75	17	2
PS Maglaj	164	88	18	3
PS Žepče	211	140	28	4
PS Tešanj	304	190	9	1
PS Usora	34	11	0	0
PS Doboj Jug	59	32	9	2
PS Olovo	61	26	5	0
PS Vareš	51	13	2	0
UKUPNO	**2802**	**966**	**178**	**23**

Najviše saobraćajnih nezgoda je evidentirano na području PS Centar (662), a najmanje na području PS Nemila (31).

Stanje bezbjednosti saobraćaja tokom 2024. godine sa uporednim podacima

	Broj saobraćajnih nezgoda	Broj lakše povrijeđenih lica	Broj teže povrije|enih lica	Broj smrtno stradalih lica
2019. godina	2991	769	134	21
2020. godina	2567	620	104	21
2021. godina	2898	820	143	17
2022. godina	2601	863	161	17
2023. godina	2879	947	169	25
2024. godina	**2802**	**966**	**178**	**23**

Broj saobraćajnih nezgoda u 2024. godini, u odnosu na prethodnu, je manji za 77 nezgoda ili 2,7%. Broj lakše povrijeđenih lica je veći za 19 lica ili 2%, broj teže povrijeđenih lica je veći za 9 lica ili 5,3%, dok je broj smrtno stradalih lica manji za 2 lica ili 8%.

Dijagram broja saobraćajnih nezgoda, po godinama od 2019. do 2024. godine

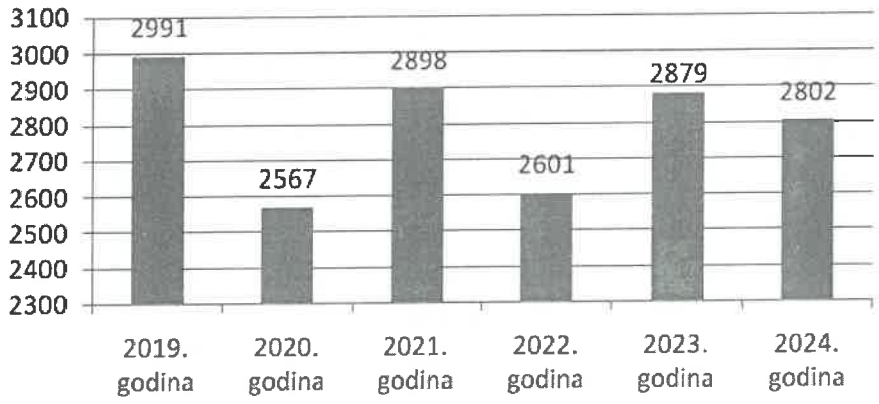

Iz dijagrama broja saobraćajnih nezgoda se vidi kretanje broja saobraćajnih nezgoda od 2019. do 2024. godine.

Broj saobraćajnih nezgoda i posljedice prema kategoriji puta

		Broj saobraćajnih nezgoda		Posljedice saobraćajnih nezgoda					
				Smrtno stradala lica		Teže povrijeđena lica		Lakše povrijeđena lica	
GODINA		2023.	**2024.**	2023.	**2024.**	2023.	**2024.**	2023.	**2024.**
Kategorija puta	Magistralni i Autoput	715	**687**	16	**14**	53	**75**	368	**375**
	Regionalni put	346	**300**	6	**5**	26	**29**	133	**129**
	Lokalni put	536	**556**	1	**2**	44	**36**	193	**243**
	Ulice u naselju	1096	**1062**	2	**2**	44	**32**	225	**206**
	Ostalo	186	**197**	0	**0**	2	**6**	28	**13**
UKUPNO		2879	**2802**	25	**23**	169	**178**	947	**966**

Najviše smrtno stradalih lica je bilo na magistralnim putevima (14), zatim na regionalnim putevima (5), u ulicama u naseljima (2) i na lokalnim putevima (2).

Smrtno je stradalo 12 vozača, 6 putnika u vozilima i 5 pješaka.

Nastradala lica po spolu

Red br.		NASTRADALA LICA								
		Smrtno stradali			Teže povrijeđeni			Lakše povrijeđeni		
		UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M
1	Vozači	12	2	10	92	12	80	523	117	406
2	Putnici	6	4	2	54	29	25	336	183	153
3	Pješaci	5	0	5	32	18	14	107	51	56
4	**UKUPNO**	**23**	**6**	**17**	**178**	**59**	**119**	**966**	**351**	**615**

Od 966 lakše povrijeđenih lica, 351 je ženskog i 615 muškog spola, od 178 teže povrijeđenih lica, 59 je ženskog i 119 muškog spola, te od 23 smrtno stradala lica, 6 je ženskog i 17 muškog spola. Smrtno je stradalo 12 vozača, 6 putnika u vozilima i 5 pješaka.

Od ukupnog broja sobraćajnih nezgoda, daleko najveći broj se odnosi na saobraćajne nezgode sa materijalnom štetom 2009 nezgoda ili 71,7%, zatim na nezgode sa lakše povrijeđenim licima 631 nezgoda ili 22,5%, sa teže povrijeđenim licima 143 nezgode ili 5,1%, dok se na nezgode sa smrtno stradalim licima odnosi 19 nezgoda ili 0,7% od ukupnog broja nezgoda.

AKTIVNOSTI POLICIJE U OBLASTI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA

Tokom 2024. godine policijski službenici su poduzeli značajne mjere represije radi poboljšanja stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja. Za počinjene prekršaje i krivična djela u saobraćaju sankcionirano je ukupno 89.442 učesnika u saobraćaju.

Podaci o aktivnostima policije u oblasti bezbjednosti saobraćaja tokom 2024. godine, u poređenju sa prethodnom godinom

Red. br.	AKTIVNOSTI POLICIJE U OBLASTI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA	2023. godina	**2024. godina**
1.	Kontrolisano vozila/vozača	181272	**147950**
2.	Kontrolisano lica u vozilima	69703	**59325**
3.	Podneseno krivičnih prijava zbog izvršenih KD ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja	90	**109**
4.	Podneseno zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	1402	**1328**
5.	Broj izdatih prekršajnih naloga	93652	**88005**
6.	Isključeno vozila iz saobraćaja zbog tehničke neispravnosti	374	**514**
7.	Zatečeno vozača pod dejstvom alkohola	3133	**3337**
8.	Zatečeno vozača bez položenog vozačkog ispita	834	**989**
9.	Zatečeno vozača pod izrečenom zaštitnom mjerom zabrane upravljanja motornim vozilima	328	**465**
10.	Zatečeno vozača bez korištenja sigurnosnog pojasa	3336	**3275**
11.	Zatečeno vozača koji koriste mobitel tokom vožnje	1880	**1924**
12.	Otkriveno vozila bez važeće registracije	644	**726**

Sankcije u saobraćaju po spolu

Broj prijava zbog počinjenih KD ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja			**Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka**			**Broj izdatih prekršajnih naloga**			
UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M	PRAVNA LICA
109	**5**	**104**	**1328**	**199**	**1129**	**88005**	**16588**	**69729**	**1688**

Od 88005 izdatih prekršajnih naloga, 16588 je izdato licima ženskog i 69729 licima muškog spola, dok je 1688 naloga upućeno pravnim licima. Od 1328 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, 199 je podneseno protiv lica ženskog i 1129 protiv lica muškog spola, te od 109 prijava Tužilaštvu zbog počinjenih KD ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja, 5 je podneseno protiv lica ženskog i 104 protiv lica muškog spola.

U cilju poboljšanja bezbjednosti učesnika u saobraćaja, smanjenja broja saobraćajnih nezgoda sa teškim posljedicama i stvaranja visokog stepena bezbjednosti odvijanja saobraćaja na svim putevima u nadležnosti Uprave policije MUP-a ZDK, kontinuirano i planski su organizirane akcije pojačane kontrole učesnika u saobraćaju, sa akcentom na slijedeće: kontrola tehničke ispravnosti motornih vozila posebno tehnička ispravnost teretnih vozila i vozila kojima se vrši javni prevoz, kontrola prisustva alkohola u organizmu vozača, kontrola provjere važnosti registracije vozila i potvrde o registraciji, kontrola kretanja pješaka i obaveza vozača prema pješacima, kontrola motornih vozila sa akcentom na posjedovanje i korištenje zimske opreme, kontrola mopeda, lakih motocikla i motocikla, kontrola korištenja mobilnog telefona za vrijeme vožnje, kontrola učesnika u saobraćaju akcija „Lijevak", kontrola učesnika u saobraćaju sa inostranim registarskim oznakama i obaveza provjere vozača u evidenciji prekršaja registrovanih stacioniranim radarom (stranci), kontrola vozača-povratnika u činjenju težih prekršaja koji u registru novčanih kazni imaju dug u većem novčanom iznosu sa preporukom za oduzimanje sredstva izvršenja prekršaja (motornog vozila), upravljanje vozilom prije sticanja prava na upravljanje, te upravljanje vozilom bez važeće registracije.

Radarski sistemi i video nadzor

Na području Zeničko-dobojskog kantona su u funkciji stacionarni radarski sistemi postavljeni na 6 lokacija i mobilni sistemi koji su postavljani naizmjenično na područjima policijskih stanica, kao i mobilni radar, presretač, montiran na policijskom vozilu.

Fiksni radari evidentirali su ukupno 6705 prekršaja koje su počinili vozači koji su upravljali vozilima sa bh. registarskim tablicama i ukupna njihova naplativost je 472.750.00 KM, i 10037 prekršaja koje su počinili vozači sa stranim registarskim tablicama i njihova ukupna moguća naplativost je 769.650,00 KM.

Mobilni radari koji su bili naizmjenično raspoređivani na područjima policijskih stanica, evidentirali su ukupno 10826 prekršaja koje su počinili vozači koji su upravljali vozilima sa bh. registarskim tablicama i ukupna njihova naplativost je 764.350,00 KM i 2573 prekršaja koje su počinili vozači sa stranim registarskim tablicama i njihova ukupna moguća naplativost je 215.800,00 KM.

Na osnovu obrađenih video zapisa i fotografija zabilježenih mobilnim sistemom „Ekin Patrol G2“, ugrađenim na službenom vozilu, kojim se evidentiraju prekršaji u saobraćaju, utvrđeno je da je tokom 2024. godine evidentirano počinjenje 4777 prekršaja prekoračenja dozvoljene brzine kretanja, te su počinioci prekršaja sankcionirani u skladu sa zakonom.

LPR kamerama, uspostavljenim u okviru video nadzora na 17 lokacija u Gradu Zenici, vrši se snimanje vozila i pješaka, prati činjenje prekršaja, te vrši sankcioniranje počinilaca, prvenstveno vozila sa nevažećim registracijama. U 2024. godini LPR kamerama je snimljeno 65665 fotografija vozila te su, nakon njihove obrade, počinioci prekršaja sankcionirani izdavanjem prekršajnih naloga ili pokretanjem prekršajnih postupaka.

ZAKLJUČAK

Kako se može vidjeti iz prezentirane analize, bezbjednosnu situaciju tokom 2024. godine, u poređenju sa prethodnom godinom, karakteriše slijedeće:

- U oblasti javnog reda i mira, ukupan broj prekršaja je veći za 1169 prekršaja ili 30,4%, broj prekršaja javnog reda i mira tučom ili fizičkim napadom na drugoga je veći za 42 prekršaja ili 8%, broj prekršaja naročito drskim ponašanjem je veći za 106 prekršaja ili 16,2%, broj prekršaja odbijanjem naređenja i omalovažavanjem policijskih službenika je veći za 16 prekršaja ili 6,5%, dok je broj povrijeđenih lica u prekršajima javnog reda i mira manji za 8 lica ili 2,9%. Broj prekršaja prosjačenjem je veći za 126 prekršaja ili 35,8%, broj prekršaja uživanjem opojne droge na javnom mjestu je veći za 542 prekršaja ili 107,1%, te je broj prekršaja prema odlukama općinskih vijeća veći za 157 prekršaja ili 29,6%. Povećanje broja prekršaja je direktna posljedica pojačanih aktivnosti policije na terenu, koje su naložene i sadržane u planovima provođenja pojačanih akcija na području cijelog Kantona u oblasti javnog reda i mira. Prekršaja javnog reda i mira u većem obimu, nije bilo.
- U oblasti kriminaliteta, broj krivičnih djela je veći za 290 krivičnih djela ili 9,7%, ukupna rasvijetljenost krivičnih djela od 75,5%, iako manja za 1,9 procenata, predstavlja zadovoljavajući rezultat, te je maloljetnički kriminalitet je smanjen za 37,2%. Evidentno je povećanje imovinskih krivičnih djela od 14,9%, gdje se radi o krivičnim djelima sa manjom matreijalnom štetom ili teškim krađama u kojim nije ništa otuđeno ili su otuđeni predmeti manje vrijednosti, ali im se zbog načina izvršenja daje kvalifikacija „Teških krađa" i dokumentiraju se kao „Teške krađe", dok je broj krađa putničkih motornih vozila je manji za 15,8%. Krivičnih djela „Ubistva", nije bilo.
- U oblasti bezbjednosti saobraćaja, broj saobraćajnih nezgoda je manji za 77 nezgoda ili 2,7%, broj lakše povrijeđenih lica je veći za 19 lica ili 2%, broj teže povrijeđenih lica je veći za 9 lica ili 5,3%, dok je broj smrtno stradalih lica manji za 2 lica ili 8%. Radi poboljšanja stanja u oblasti saobraćaja, policija je tokom 2024. godine poduzela značajne mjere represije, te su zbog počinjenja krivičnih djela i prekršaja u saobraćaju sankcionirana ukupno 89442 učesnika u saobraćaju. Također je u skladu sa članom 31. Zakona o prekršajima FBiH, članom 79. ZKP FBiH i članom 22. Zakona o policijskim službenicima ZDK, oduzeto 151 vozilo sa kojima su učestalo vršeni prekršaji i krivična djela u saobraćaju.

Policijski službenici su u svim slučajevima narušavanja bezbjednosne situacije, reagovali brzo i efikasno, u skladu sa svojim ovlaštenjima, te su u zavisnosti od prirode i ozbiljnosti događaja, angažovane maksimalno potrebne policijske snage i tehnički resursi.

Na osnovu svega navedenog, bezbjednosna situacija tokom 2024. godine može se ocijeniti zadovoljavajućom.

MJERE KOJE ĆE MINISTARSTVO PODUZIMATI U NAREDNOM PERIODU RADI POBOLJŠANJA RADA

Analizirajući rezultate iz proteklog perioda, kao i kroz analizu stanja bezbjednosti, Ministarstvo će u narednom periodu, kontinuirano i planski, provoditi mjere predviđene Zakonom o unutrašnjim poslovima ZDK, poduzimati mjere na sprječavanju izvršenja krivičnih djela i otkrivanju njihovih izvršilaca, poduzimati mjere na održavanju javnog reda i mira i uspostavljanju narušenog javnog reda i mira, povećati aktivnosti na poduzimanju i dosljednoj primjeni policijskih ovlaštenja u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima ZDK, te poduzimati mjere na poboljšanju sigurnosti saobraćaja, a sve u cilju zaštite života, zdravlja i imovine građana i privrednih subjekata, u cilju povećanja osjećaja sigurnosti građana, odnosno,

u cilju postizanja dobre bezbjednosne situacije.

Ministarstvo će raditi na efikasnom provođenju mjera iz Akcionog plana mjera i radnji Uprave policije ZDK za 2025. godinu i na intenzivnijoj kontroli i nadzoru izvršavanja svih poslova i zadataka iz nadležnosti policije.
Uprava policije će raditi na popunjavanju ljudskih resursa u skladu sa važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u Upravi policije MUP-a Zeničko-dobojskog kantona.
Poduzimati će se aktivnosti na edukaciji i stručnom usavršavanju svih službenika Uprave policije MUP-a ZDK, kao i na nabavci i instaliranju savremenije opreme za rad i modernizaciju rada policije, u skladu sa planom za 2025. godinu.
Takođe će se i dalje raditi na redovnom obavještavanju javnosti o svim aktivnostima i mjerama koje bude poduzimalo Ministarstvo.

Nastavit će se rad i saradnja sa drugim agencijama za provođenje zakona, prvenstveno sa Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova, odnosno, Federalnom upravom policije, Agencijom za istrage i zaštitu SIPA-om, MUP-ovima drugih kantona, MUP-om RS, itd, kao i sa Kazneno-popravnim zavodom Zenica, Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove ZDK, Ministarstvom zdravstva ZDK, te drugim ministarstvima i kantonalnim upravama.

Također će se nastaviti dobra saradnja sa Ministarstvom pravde, odnosno Kantonalnim tužilaštvom ZDK i sudovima, Federalnim tužilaštvom, te Tužilaštvom BiH i Sudom BiH, a sve u okviru odredbi Zakona o krivičnom postupku FBiH i Uputstva o postupanju i saradnji policijskih službenika i tužilaca u provođenju radnji dokazivanja u toku istrage.
Ministarstvo će poduzimati konkretne mjere u oblasti kriminaliteta, javnog reda i mira i saobraćaja, radi postizanja što povoljnije bezbjednosne situacije.

MJERE U OBLASTI JAVNOG REDA I MIRA

- Ministarstvo će poduzimati mjere prema licima sklonim narušavanju javnog reda i mira, kao i pojačati aktivnosti nadzora nad licima koja se pojavljuju kao povratnici u činjenju prekršaja JRM-a.
- Takođe će se pojačati pozorno - patrolna aktivnost u svrhu preventivnog djelovanja, odnosno otkrivanja i sprječavanja svih djela koja bi mogla imati elemente ugrožavanja opće sigurnosti ljudi i imovine.
- Nastaviti će se aktivnosti na pružanju asistencija inspekcijskim organima, na kontroli rada ugostiteljskih objekata, posebno u pogledu poštivanja općinskih odluka o JRM.
- Posebna pažnja će se obratiti na kretanje maloljetnih lica u noćnim satima bez pratnje roditelja ili staratelja.
- Ministarstvo će nastaviti aktivnosti na obezbjeđenju svih javnih skupova na području Kantona (sportskog, kulturnog, vjerskog ili nekog drugog karaktera).
- Sarađivati će se sa agencijama za zaštitu ljudi i imovine u okviru zakonskih nadležnosti i ovlaštenja, radi razmjene bezbjednosnih saznanja.
- Poduzimati preventivne mjere na kontroli kretanja i boravka migrantske populacije na području ZDK, kako bi se spriječilo narušavanje javnog reda i mira od strane istih.

MJERE U OBLASTI KRIMINALITETA

- Postupat će se u skladu sa procjenom stanja bezbjednosti i u skladu sa Akcionim planom mjera i radnji Uprave policije MUP-a ZDK, kojim su planirane mjere i radnje koje će se poduzimati po najtežim krivičnim djelima ubistva, razbojništva, teških krađa (automobila,

teških krađa iz kuća i stanova, poslovnih objekata...) iznuda, ucjena, navođenja na prostituciju, nasilja u porodici, neovlaštene proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga, posjedovanja i omogućavanja uživanja opojnih droga, izazivanja opće opasnosti, itd.

- Sprovoditi će se pojačane aktivnosti vezane za otkrivanje počinilaca teških krivičnih djela koja ugrožavaju osjećaj sigurnosti građana.
- Nastaviti će se aktivnosti po predmetima vezanim za privredni kriminalitet, te zloupotrebu i nepravilnosti prilikom odobravanja i podizanja kredita.
- Takođe će se nastaviti aktivnosti na realizaciji mjera iz programa prevencije maloljetničkog prestupništva na području ZDK.
- Sprovoditi će se aktivnosti vezane za realizaciju planova rada za rasvjetljavanje svih neriješenih ubistava iz proteklih godina.
- Sprovoditi će se pojačane aktivnosti na kontroli kretanja i boravka migranata na području ZDK, kao i aktivnosti na otkrivanju i procesuiranju počinilaca kriminalnih radnji krijumčarenja migrantima.
- Nastaviti će se aktivnosti mobilnih timova, u svrhu otkrivanja predmeta iz krivičnih djela, predmeta pogodnih za počinjenje krivičnih djela, nezakonito posjedovanog oružja i eksplozivnih materija, droga, itd.
- Sprovoditi će se pojačane aktivnosti, u saradnji sa Državnom agencijom za istrage i zaštitu (SIPA-om) i Federalnom upravom policije, na sprječavanju i preveniranju svih terorističkih aktivnosti na području ZDK i cijele BiH.
- Nastaviti će se saradnja sa svim agencijama za sprovođenje zakona, kao i drugim institucijama (Državna agencija za istrage i zaštitu – SIPA, FMUP, MUP-ovi drugih kantona i RS, itd.), kao i sa Tužilaštvom BiH, Federalnim i Kantonalnim tužilaštvom, Kazneno popravnim zavodom Zenica, Ministarstvom pravde, Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove, Ministarstvom zdravstva, itd.

MJERE U OBLASTI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA

- U skladu sa stručno-analitičkom procjenom stanja, Ministarstvo će obezbijediti intenzivniju kontrolu na svim kategorijama puteva i ostvariti potpuniju kontrolu pojedinih kategorija učesnika u saobraćaju.
- Nastaviti će se rad sa radarskim sistemima, vezano za brzu vožnju i preticanje na mjestima gdje je to zakonom zabranjeno.
- Takođe će se pojačati rad i zavoditi akcije u cilju poduzimanja represivnih mjera prema vozačima koji čine prekršaje koji su najčešći uzrok saobraćajnih nezgoda (brzina, tehnička neispravnost, odstojanje, alkohol i sl.).
- Obim kontrole saobraćaja će se stalno usklađivati sa vrstom i značajem puta, stanjem bezbjednosti na pojedinim putnim dionicama, učestalošću i strukturom prekršaja, kao i vremenskim uslovima.
- I dalje će se poduzimati mjere i aktivnosti na kontroli mirujućeg saobraćaja.
- Vršit će se praćenje i analiziranje efikasnosti kaznene politike i uticaja izrečenih sankcija na unapređenje bezbjednosti saobraćaja.
- Takođe će se pratiti stanje infrastrukture saobraćajnica, te u skladu s tim će se vršiti kontrola i regulacija saobraćaja, a o uočenim nedostacima će se sačinjavati informacije i dostavljati nadležnim strukturama radi njihovog otklanjanja.
- Ministarstvo će posvetiti još veću pažnju kontroli i praćenju prevoza opasnih materija i poduzimati potrebne mjere u svim slučajevima kada se utvrde određeni propusti.
- Vršit će se provođenje zaštitne mjere oduzimanja vozila sa kojima se učestalo vrše prekršaji i krivična djela, a radi zaštite javne sigurnosti, kako je predviđeno članom 31.

Zakona o prekršajima FBiH, članom 79. ZKP FBiH i članom 22. Zakona o policijskim službenicima ZDK, te će se tražiti od nadležnih općinskih sudova donošenje naredbi ili drugih rješenja o postupanjima sa predmetnim vozilima.

- Ministarstvo će poduzimati mjere na što dosljednijoj realizaciji posebnih programa o osposobljavanju policijskih službenika, kao i programa modernizacije i opremanja saobraćajnih patrola radarskim sistemima, alkometrima, video i komunikacijskom opremom za dokumentovanje događaja, odnosno prekršaja.
- Vršit će se kontrolno-instruktivne službe nad provođenjem ovih mjera.

Br: 08-01-01/2-05-1-439/25
Dana: 06.03. 2025. godine

MINISTAR

Emir Vračo